

Alcoholgebruik onder christelijke volwassenen en in kerken

Alcohol is schadelijk voor de gezondheid. De Gezondheidsraad adviseert dan ook om geen alcohol te drinken of in ieder geval niet meer dan één glas per dag. Kennis over het alcoholgebruik onder christenen en in kerken geeft aanleiding tot bezinning over de essentie en vormen van kerk-zijn.

In 2018 is middels een **online vragenlijst**, waar ruim 700 mensen op hebben gereageerd, in kaart gebracht wat het alcoholgebruik is onder christenen en in kerken en welke factoren daarin een rol spelen. Hiervoor zijn 7 verschillende kerkelijke denominaties* benaderd, verspreid over heel Nederland. De verhouding tussen evangelische en calvinistische christenen was circa 1:3. Het merendeel (71%) van de respondenten woont in stedelijk gebied. Vanuit de **theologische literatuur**, met name de ecclesiologische en missionair-diaconale, is op deze resultaten gereflecteerd en zijn praktische aanbevelingen geformuleerd.

Gemiddelde alcoholconsumptie

14% van de christelijke volwassenen **drinkt nooit** alcohol. Dit percentage ligt iets hoger dan het Nederlandse gemiddelde: 9%.

54% drinkt **geen** alcohol of **maximaal één glas** per dag. Dit ligt **nét** iets hoger dan het landelijk gemiddelde van 40%.

Overmatig alcoholgebruik komt naar schatting onder 1% van de alcohol drinkende respondenten voor. Het landelijk cijfer ligt hoger: 9%.

Christelijke volwassenen drinken alcohol vooral vanwege **sociale redenen**, bijvoorbeeld om iets speciaals te vieren.

Gezondheid, medicatiegebruik en het **niet lekker** vinden is de top-3 aan redenen om geen alcohol te drinken.

Bijna **1 op de 5** christelijke volwassenen drinkt wel eens alcohol vanuit het idee dat dit **gezond zou zijn**.

Drinkmotieven

Gezondheidsraad

Bijna **driekwart** van de christelijke volwassenen is **op de hoogte** van het advies van de Gezondheidsraad.

In het algemeen vindt men het Gezondheidsraadadvies **duidelijk, geloofwaardig** en **nodig**, maar **niet persoonlijk relevant**.

9% geeft na het lezen van het Gezondheidsraadadvies aan **minder** te gaan drinken of te willen **stoppen** met drinken.

Alcoholgebruik in de kerk

Christenen vinden het over het algemeen **niet gepast** om tijdens kerkelijke activiteiten alcohol te schenken.

Tijdens een **gemeenteweekend** en **maaltijd** vindt 40-42% van de christenen alcoholgebruik wel gepast.

Alcoholgebruik tijdens **missionair-diaconale activiteiten** vindt 80% ongepast.

... en tijdens het Heilig Avondmaal

Wat wordt er tijdens het avondmaal aangeboden? Alleen **wijn** (32%), **wijn en druivensap** (58%) en alleen **druivensap** (10%).

Het aanbieden van druivensap tijdens het avondmaal vindt 62% **belangrijk**, en het aanbieden van wijn 50%.

Bijna 1 op de 10 christenen wil dat er **alleen druivensap** tijdens het avondmaal wordt aangeboden.

Theologische aanknopingspunten

De kerk is **geroepen** om:

- uit te reiken naar de marge van de samenleving,
- een gemeenschap te vormen,
- de eenheid tussen de Vader, Zoon en Geest te weerspiegelen.

Sleutelconcept: de kerk vormt een **gemeenschap**, een eenheid, die bij uitstek tijdens het Heilig Avondmaal zichtbaar en voelbaar is.

“**Gastvrijheid** omvat zowel een hartelijk welkom bij de deur, als het bewust vermijden van barrières die gasten belemmeren om te participeren in de dienst en de omgang met God.”

Aanbevelingen

1. Maak alcoholbeleid bespreekbaar in de christelijke gemeente

3. Schenk geen alcohol tijdens kerkelijke activiteiten

2. Schenk alleen druivensap tijdens het Heilig Avondmaal

4. Denk na over bewustwording rondom alcoholgebruik

* Wij bedanken de gemeenten die met ons samengewerkt hebben: lokale gemeenten van de Protestantse Kerk in Nederland, Hersteld Hervormde Kerk, Gereformeerde Kerken vrijgemaakt, Gereformeerde Gemeenten, Rafaël Nederland, Kerk van de Nazarener en Baptistengemeenten.

Dit onderzoek is uitgevoerd in samenwerking met het Lectoraat Zorg voor Voeding en Gezondheid van de Christelijke Hogeschool Ede. Het volledige onderzoeksrapport en nadere informatie kunnen opgevraagd worden bij Dianne van Dam-Nolen, diannenolen@live.nl